U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **J. J. P,** zast. Mgr. Lilianou Balašovou Vochalovou, advokátkou, se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2007, č. j. 47 Az 83/2006 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného rozsudku, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 15. 11.2006, č. j. OAM-1137/LE-BE03-BE01-2006. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel současně požádal o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje

automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kriterií.

Stěžovatel jako důvody kasační stížnosti označil důvody vymezené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Konkrétně zejména namítal, že žalovaný správní orgán ani krajský soud nevzal při posuzování jeho případu v úvahu zprávu MZ USA z roku 2002, a jeho situace tak nebyla posouzena se zřetelem ke všem skutečnostem, které ho vedly k opuštění vlasti. Krajský soud se nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nezkoumal, zda jsou v tomto případě dány podmínky podle § 14 zákona o azylu, tedy podmínky zvláštního zřetele hodné, aby byl stěžovateli azyl udělen. Stěžovatel uvedl, že svou vlast opustil z obavy před sterilizací. S manželkou má tři děti, státní správa rozhodla o sterilizaci manželky. Její sterilizace však nebyla ze zdravotních důvodů možná, proto orgán státní správy rozhodl o sterilizaci stěžovatele. Se sterilizací jsou spojena zdravotní rizika, stěžovatel by po ní nemohl vykonávat fyzickou práci a tím by i ztratil možnost finančně zabezpečit svou rodinu. Dále stěžovatel uvedl, že nucená sterilizace nemá žádnou oporu v zákoně a je centrální vládou zakázaná. Z obavy před sterilizací opustil svou vlast.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stejně jako krajský soud je toho názoru, že uváděné potíže stěžovatel za situace, kdy si na tvrzený postup orgánů státní správy ve své vlasti nestěžoval (sám uvádí, že *nucená sterilizace nemá žádnou oporu v zákoně a je centrální vládou zakázaná*), a navíc za situace, kdy o udělení mezinárodní ochrany nepožádal bezprostředně po příjezdu, ale až po kontrole policií a po uložení správního vyhoštění, nezakládají důvody pro udělení azylu podle § 12 b zákona o azylu. Námitky stěžovatele Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodné, námitkami obdobného rázu se Nejvyšší správní soud převážně opakovaně již zabýval a vypořádal se s nimi jako s nedůvodnými ve svých dřívějších rozhodnutích.

K námitce týkající se údajných nedostatečných skutkových zjištění, jmenovitě nevzetí v úvahu zprávy MZ USA z r. 2002, odkazuje Nejvyšší správní soud rovněž na svou judikaturu, např. na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 – 103, www.nssoud.cz, kde se obdobnými skutečnostmi podrobně zabýval. Současně Nejvyšší správní soud poznamenává, že správní orgán i krajský soud vycházely za zprávy MZ USA o dodržování lidských práv v Číně za rok 2004 (jako zprávy aktuální), a dále i ze zprávy MZ Velké Británie.

K námitce týkající se obavy stěžovatele před sterilizací, což považoval za důvod pro udělení mezinárodní ochrany, odkazuje Nejvyšší správní soud např. na svůj rozsudek ze dne 16. 8. 2005, č. j. 5 Azs 120/2005 – 60, www.nssoud.cz, kde v souvislosti s populační politikou, uplatňovanou čínskou vládou, uvedl, že tato politika v sobě obsahuje právo státu

na regulaci porodnosti, ovšem prostředky, jichž je za tím účelem užíváno mohou být považovány podle okolností za pronásledování (např. nucená sterilizace či kastrace). Stěžovatel ve správním řízení sice netvrdil, že byl v domovském státě vystaven pronásledování, avšak sdílí obavy z údajně uložené sterilizace. Ovšem aby obava z útlaku mohla být považována za důvod, pro který lze udělit azyl ve smyslu ust. § 12 cit. zákona, musí jít o pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 6 cit. zákona a toto pronásledování se musí dít z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. V daném případě jde o problém, na který musí být nahlíženo přísně individuálně, totiž zda v souvislosti s porušením politiky plánovaného rodičovství došlo k pronásledování stěžovatele a také, což je v tomto případě obzvláště důležité, zda z hlediska možnosti vyhnout se restrikcím, přichází do úvahy řešení v rámci země původu. V posuzovaném případě lze na prvou otázku odpovědět záporně, na druhou naopak kladně. Stěžovatel nebyl ze shora uvedeného důvodu státními úřady pronásledován a soudě podle zpráv o situaci v Číně, z nichž žalovaný i krajský soud vycházely, a také podle osobního prohlášení stěžovatele, *nucená sterilizace nemá žádnou oporu v zákoně a je centrální vládou zakázaná,* a bylo tedy možné, aby se stěžovatel tvrzenému rozhodnutí o sterilizaci bránil stížností k nadřízeným orgánů, příp. jednal o možnosti přestěhování se, apod. Žádné z těchto forem obrany však stěžovatel nevyužil, ostatně to ani netvrdí. Za této situace tak nelze jako relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany přijmout bez dalšího obavu stěžovatele z pronásledování nebo nucené sterilizace v zemi původu.

K námitce stěžovatele, že splňuje podmínky vymezené v § 14 zákona o azylu, odkazuje Nejvyšší správní soud např. na svůj rozsudek ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. 4 Azs 343/2004, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 22. 9. 2006, sp. zn. 4 Azs 2/2006, www.nssoud.cz, ze kterých vyplývá, že úkolem správního soudu, ač v takzvané plné jurisdikci, je pouhý přezkum zákonnosti, a to s ohledem na meze správního uvážení, resp. jeho zneužití, jeho úkolem však není suplování správního orgánu při správním uvážení, které je vyhrazeno toliko správnímu orgánu. Navíc vzhledem k tomu, že tyto skutečnosti stěžovatel uplatnil až v kasační stížnosti, by k nim Nejvyšší soud s ohledem na § 109 odst. 4 s.ř.s. nemohl přihlížet.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O žádosti, resp. návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť odkladný účinek je dané kasační stížnosti přiznán přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto

tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. března 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu